

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ BOOK REVIEW

ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ 2021, 38(6):863–864
ARCHIVES OF HELLENIC MEDICINE 2021, 38(6):863–864

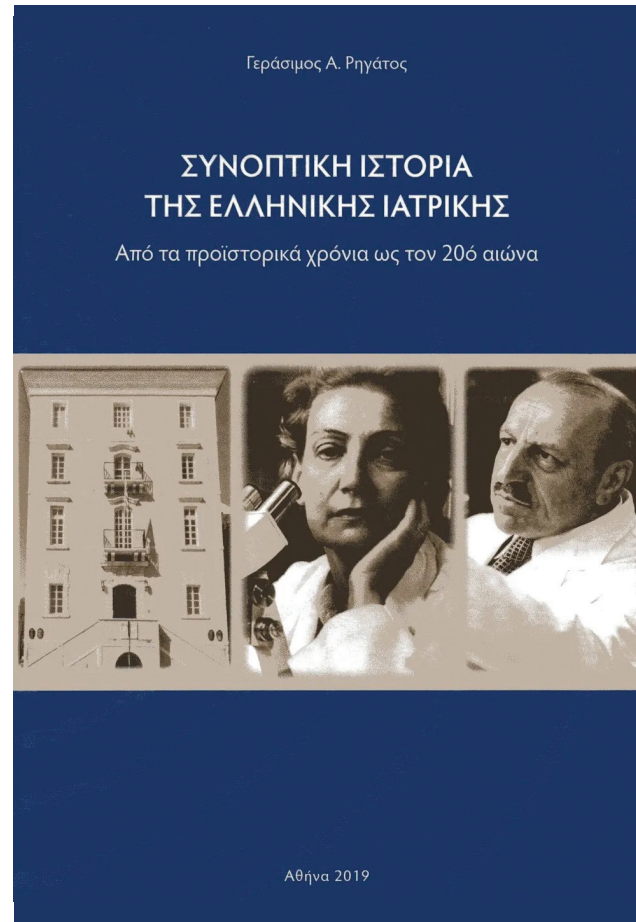
Συνοπτική Ιστορία της Ελληνικής Ιατρικής Από τα προϊστορικά χρόνια ως τον 20ό αιώνα

Γεράσιμος Α. Ρηγάτος

Εκδόσεις S&G Solutions, Αθήνα, 2019
Σελίδες 430

Ο ιατρός Γεράσιμος Ρηγάτος έχει μακρά πορεία όχι μόνο στην κλινική Ιατρική αλλά και στην Ιστορία της Ιατρικής. Για την Ιατρική Εταιρεία Αθηνών (IEA) ο κ. Ρηγάτος έχει έναν ιδιαίτερο συμβολισμό. Εκτός από τη μακρά θητεία του στην υπηρεσία της, έχει κατοχυρωθεί στη συλλογική μας συνείδηση και ως ο «επίσημος» ιστορικός της. Ειδικότερα, χάρη στο εξαιρετικό πόνημά του «Ιστορία της Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών 1835–1985» που εξέδωσε η IEA, επί προεδρίας του καθηγητή Θ. Μουντοκαλάκη, γνωρίσαμε την ιστορία της IEA και εκτιμήσαμε ακόμη περισσότερο τη συνεισφορά της στον τόπο. Σημειώνω εδώ, με ιδιαίτερη ικανοποίηση, το ότι ο συγγραφέας δεν παρέλειψε τους νοσηλευτές από τα ενδιαφέροντά του, γράφοντας μια σύντομη ιστορία και της Νοσηλευτικής στη χώρα μας. Κατά τη διάρκεια του 47ου Ετήσιου Πανελληνίου Συνεδρίου και με την ευκαιρία του εορτασμού των 200 ετών από την Ελληνική Παλιγγενεσία είχαμε τη χαρά να τον ακούσουμε πάλι στην ομιλία του με τίτλο «Συνοπτική Ιστορία της IEA», που έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο.

Το βιβλίο «Συνοπτική Ιστορία της Ελληνικής Ιατρικής» χωρίζεται σε πέντε τμήματα, καλύπτοντας όλο το φάσμα της Ιστορίας από την αρχαία Ιατρική, τη βυζαντινή, τη μεταβυζαντινή και τη νεότερη και καταλήγει με την Ιατρική τον 19ο και τον 20ό αιώνα. Ιδιαίτερα ενδιαφέροντα βρήκα τα κεφάλαια του 19ου και του 20ού αιώνα, αφού αυτά είναι λιγότερο γνωστά στο ευρύ ιατρικό κοινό. Ο συγγραφέας

με τρόπο σαφή και γλαφυρό αναλύει τις προσπάθειες του έθνους να αναπτύξει δομές υγείας και τον ρόλο που διαδραμάτισαν σε αυτή την προσπάθεια ιατροί και πολιτικοί, με ιδιαίτερη μνεία στον Ιωάννη Καποδίστρια, ο οποίος ανάμεσα στα άλλα είχε σπουδάσει και Ιατρική στην Πάντοβα από το 1795–1797. Περιγράφονται η υγειονομική οργάνωση του τόπου μας, η θέσπιση της υγειονομικής νομοθεσίας, οι προσπάθειες να «αναχαιτιστούν» μεταδοτικά νοσήματα όπως η φυματίωση, η ελονοσία και η χολέρα, και οι πρώτες προσπάθειες για αντικαρκινικό αγώνα το 1924. Ιδιαίτερα ενδιαφέρον επίσης βρήκα το κεφάλαιο για την Ιατρική στον πόλεμο του 1940–1941 και στην κατοχή, όπου ο συγγρα-

φέας μνημονεύει τη σθεναρή άρνηση των Ελλήνων ιατρών να συμπράξουν με τις γερμανικές δυνάμεις κατοχής για την ίδρυση Κέντρου Βιοϊατρικών Ερευνών.

Για τις μεταπολεμικές γενιές ακόμη περισσότερο ενδιαφέρον έχει η Ιστορία της Ιατρικής μετά το 1950, όπου χάρη στις προσπάθειες γνωστών και λιγότερο γνωστών φωτισμένων ιατρών ο τόπος έθεσε τα θεμέλια της σύγχρονης Ιατρικής. Σημειώνω με ικανοποίηση ότι ο συγγραφέας αναφέρεται και σε ιατρούς της βόρειας Ελλάδας, όπως ο καθηγητής Δ. Βαλτής, η συμβολή των οποίων δεν έχει εκτιμηθεί δεόντως.

Ευχή μου θα ήταν το επόμενο βιβλίο του δόκιμου και χαλκέντερου συγγραφέα να διαπραγματευτεί ακόμη εκτενέστερα τη μεταπολεμική Ιατρική στον τόπο μας, φωτίζοντας την προσωπικότητα και το έργο ιατρών που με το ταλέντο και τον μόχθο τους τη διακόνησαν για να τη φθάσουν στα σημερινά αξιοζήλευτα επίπεδα. Εκτός από την απόδοση της ευγνωμοσύνης για την προσφορά τους, αυτό θα μας βοηθήσει να αντλήσουμε διδάγματα για το μέλλον.

ABSTRACT

.....

**A short history of Hellenic Medicine:
From pre-historic age to the 20th Century
by Gerasimos Rigatos**

Editions S&G Solutions, Athens, 2019, pages 430

D.T. BOUMPAS

Athens Medical Society, Athens, Greece

Archives of Hellenic Medicine 2021, 38(6):863–864

This is a concise, yet inclusive, synopsis of the history of Hellenic medicine from the prehistoric age to modern years. It is written by Dr Gerasimos Rigatos, a renowned physician with a long tenure in Hellenic medical history, who has faithfully served the Athens Medical Society in various capacities, including publishing its history a few years ago. This book is divided into five sections, corresponding to the ancient, Byzantine and meta-byzantine periods, the modern years and, finally, the 19th and 20th centuries. I found most interesting his references to prominent figures of the 20th Century who shaped modern Hellenic medical history. In short, this is a must-read book by a seasoned writer for all older and younger physicians which is useful and at the same time enjoyable.

.....

Δ.Τ. Μπούμπας

*Καθηγητής Παθολογίας, Ιατρική Σχολή,
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών,
Πρόεδρος Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών, Αθήνα
e-mail: boumpasd@uoc.gr*

.....